किं पाशेन केनापि बद्धः। उताहोस्वित् केनापि च व्यापादितः। सर्वथैव यदि कुशली भवति। तन्मां विना नो तिष्ठति। एवं मे चिन्तयतो बहूनि दिनान्यतिक्रान्तानि। ततश्च कदाचिच्छीघ्रगो नाम शशको ऽस्तमनवेलायामागत्य तस्मिन् कोटरे प्रविष्टः। मयापि कपि
५ ञ्जलनिरासित्वेन न निवारितः। अथान्यस्मिन्नहनि कपिञ्जलः शालि भक्षणादतीवपीवरतनुः स्वमाश्रयं स्मृत्वा भूयो ऽपि तत्रैव समायातः। अथवा साधिदमुच्यते।

न तादृग्जायते सौख्यमपि स्वर्गे शरीरिणां।
दारिद्र्ये ऽपि हि यादृक् स्यात् स्वदेशे स्वपुरे गृहे॥१०॥

१० अथासौ वटकोटरान्तर्गतं शशकं दृष्ट्वा साक्षेपमिदमाह। भो शशक न त्वया सुन्दरं कृतं यन्ममावसथे प्रविष्टो ऽसि। तच्छीघ्रमपगम्यतां। शशक आह। मूर्ख न तवेदं गृहं किन्तु ममैवं। तत् किं मिथ्या परुषाणि वचनानि प्रजल्पसि। तच्छीघ्रं व्रज। नो चेत् त्वं न भविष्यसि। वटको ऽब्रवीत्। यद्येवं तर्हि प्रातिवेश्यकाः पृच्छ्यन्तां।
१५ उक्तं च यतः।

वापीकूपतडागानां गृहस्योपवनस्य च।
सामन्तप्रत्ययात् सिद्धिरित्येवं मनुरब्रवीत्॥११॥

तथा च। गृहक्षेत्रविवादेषु कूपोपवनभूमिषु।
समुत्पन्ने विवादे तु सामन्तात् प्रत्ययो भवेत्॥१२॥

२० अथ शशक आह। मूर्ख किं न श्रुतं त्वया स्मृतिवचनं यदाह।

प्रत्यक्षं यस्य यद्भुक्तं क्षेत्राद्यं दश वत्सरान्।
तत्र भुक्तिः प्रमाणं स्यान्न साक्षी नाक्षराणि वा॥१३॥

तथा मूर्ख त्वया न श्रुतं नारदस्य मतं।

मानुषाणां प्रमाणं स्याद्भुक्तिर्वै दशवार्षिकी।
२५ विहङ्गानां तिरश्चां च यावदेव समाश्रयः॥१४॥